

Avsedd för
Vörå kommun

Typ av dokument
Program för deltagande och bedömning

Datum
11.6.2024

VÖRÅ KOMMUN

DETALJPLAN FÖR HELLNÄS HAMNOMRÅDE

VÖRÅ KOMMUN

DETALJPLAN FÖR HELLNÄS HAMNOMRÅDE

Projekt **Detaljplan för Hellnäs hamnområde**
Mottagare **Vörå kommun**
Typ av dokument **Program för deltagande och bedömning**
Datum **8.12.2022, 11.6.2024**
Förberett av **Joel Nylund, Jonas Lindholm**
Godkänd av **Jonas Lindholm**

Ramboll
Teräsgränd 1-3 E
65100 VASA

T +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	UTGÅNGSPUNKTER	2
1.1	Vad är program för deltagande och bedömning (PDB)?	2
1.2	Initiativ och planläggningsbeslut	2
1.3	Planläggningens bakgrund och målsättningar	2
2.	PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE	3
2.1	Den byggda miljön	5
2.2	Miljöns nuvarande tillstånd	6
2.3	Markägoförhållanden	6
3.	PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN	6
3.1.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	6
3.1.2	Österbottens landsskapsplan 2040	6
3.1.3	Generalplan	7
3.1.4	Detaljplan	8
3.2	Baskarta	8
4.	BEDÖMNING AV KONSEKVENSER	9
5.	INTRESSETER OCH SAKKUNNIGA	9
6.	PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL	10
6.1	Planläggningens olika skeden	10
6.2	Tidtabell	11
7.	KONTAKTUPPGIFTER	11

1. UTGÅNGSPUNKTER

1.1 Vad är program för deltagande och bedömning (PDB)?

När en plan utarbetas skall ett med avseende på planens syfte och betydelse nödvändigt program för deltagande och växelverkan samt för bedömning av planens konsekvenser utarbetas i ett tillräckligt tidigt skede. Program för deltagande och bedömning (PDB) behöver inte uppgöras om detaljplanen är ringa till sina verkningar. (MBL 63 §)

Planläggningssektionen godkänner och beslutar om framläggandet av programmet för deltagande och bedömning. PDB framläggs till påseende under 14–30 dagar. Intressenterna kan framföra sina åsikter angående PDB.

Intressenter är markägare på området och sådana personer vars boende, arbete eller övriga förhållanden i betydande grad påverkas av planen. Till intressenter hör även berörda myndigheter och föreningar/sammanslutningar. (MBL 62 §)

Detta program för deltagande och bedömning kommer att uppdateras vid behov under hela planläggningsprocessen.

Respons på programmet för deltagande och bedömning

Detta program för deltagande och bedömning är tillgängligt vid kommundgården i Vörå, Vöråvägen 18, 66600 Vörå och/eller på kommunens internetsida www.vora.fi.

Respons på programmet för deltagande och bedömning kan ges enligt följande:

*Planläggningsingenjör
Mats Dahlin
Tel. +358 50 347 1829
E-post: mats.dahlin@vora.fi*

1.2 Initiativ och planläggningsbeslut

Initiativet till uppgörande av detaljplan har tagits av Vörå kommun genom en inkommen fullmäktigemotion 5.8.2021. Kommunstyrelsen beslöt senare den 1.11.2021 § 218 att planläggningsarbetet kan påbörjas.

1.3 Planläggningens bakgrund och målsättningar

Målsättningen med planeringen är att uppgöra en detaljplan som ska möjliggöra en utveckling av Hellnäs hamnområde till en trafikmässig säkrare och allmänt trivsammare och mångsidigare miljö för olika verksamheter. Planen ska, utöver att utveckla själva hamnfunktionerna i området, även ta vara på de rekreativmässiga möjligheterna som området besitter.

I området har tidigare bedrivits sågverksamhet genom Hellnäs såg som grundades år 1889. De sista byggnaderna som tillhört den ursprungliga verksamheten har slutligen avlägsnats under 2010-talet.

För området har uppgjorts en byaplan år 2020 som kommer fungera som inspirationskälla då områdets funktioner och byggrätt bestäms. Områdets historia och tidigare verksamhetsformer har beaktats vid uppgörande av planen.

Byaplanen togs fram av en byplansgrupp bestående av representanter från Kaitisor byaråd, Kaitisor samfälligheter, Vörå Båtklubb och Hellnäs boendeförening. Den arbetades fram från slutet av 2018 till början av 2020 med Leader-understöd från Aktion Österbotten.

Bild 1. Utdrag ur Kaitisor byaplan 2020 © Patchwork architects.

2. PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE

Planläggningsområdet berör Hellnäs hamnområde samt angränsande landsväg Österövägen. Området angränsar till befintligt bostadsområde. I området har tidigare bedrivits sågverksamhet genom Hellnäs såg som grundades år 1889. De sista byggnaderna som tillhört den ursprungliga verksamheten har slutligen avlägsnats under år 2011.

Hellnäs hamnområde är sommartid ett välbesökt ställe, stranden och glasskiosken lockar till sig familjer och båttrafiken är livlig då det finns ca 130 båtplatser i området. Österövägen kopplar samman skärgården med fastlandet via Hellnäs bro.

Områdets riktgivande läge och ungefärliga utsträckning visas i bilderna nedan.

Bild 1. Planläggningsområdets riktgivande läge © LMV

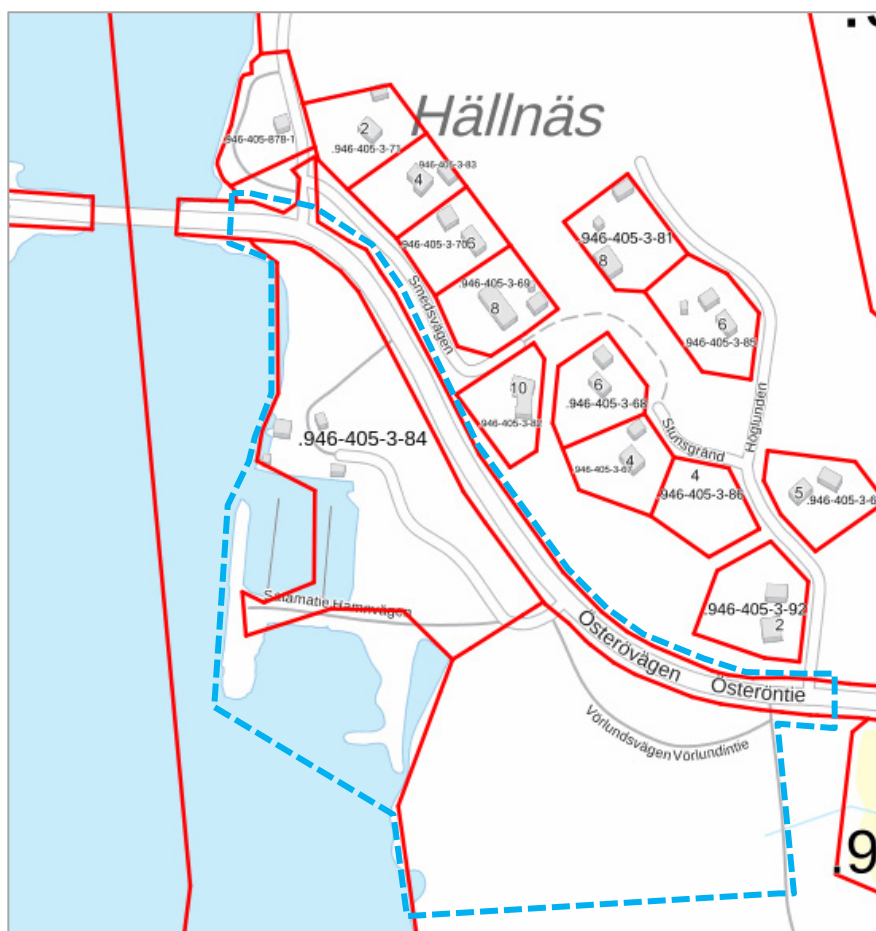

Bild 2. Planläggningsområdets riktgivande utsträckning. Avgränsningen preciseras till planens utkastskede © LMV.

2.1 Den byggda miljön

Planläggningsområdet är anlagt sedan tidigare med infrastruktur och några byggnader. På området finns bl.a. en sandstrand med en brygga, en glasskiosk, grillkåta, lagerhall, två stora hamnbassänger med flytbryggor och tillhörande bilparkering. På Östra sidan av Österövägen finns ett befintligt planlagt bostadsområde som till största del har förverkligats.

Bild 3. Flygbild över planläggningsområdet (2019) och dess riktgivande avgränsning.

Bild 4. Drönbild över området.

2.2 Miljöns nuvarande tillstånd

Största delen av området är bebyggt och anlagt sedan tidigare. Kring befintliga funktioner i området finns lite växtlighet. I områdets södra del har muddermassor placerats i samband med gräv- och muddringsarbeten.

2.3 Markägoförhållanden

Marken är i kommunens ägo.

3. PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN

Systemet för planering av markanvändningen utgår från en mer preciserad planering där de riksomfattande målen för områdesanvändningen och de översiktliga planerna, dvs. landskapsplanen och generalplanen, styr planeringen av enskilda detaljplaner.

Nedan redogörs för planläggningssituationen för ifrågavarande område.

3.1.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft den 1.4.2018. Målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinhåll i följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdsätt
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR
OMRÅDESANVÄNDNINGEN

LANDSKAPSPLAN

GENERALPLAN

DETALJPLAN

3.1.2 Österbottens landsskapsplan 2040

Landskapsplanen är en plan där principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i förbundets verksamhetsområde anvisas. Planen uppgörs av landskapsförbundet, dvs. för Vörå kommuns del av Österbottens förbund.

Planen innehåller en översiktlig planering av områdesanvändningen i landskapet eller i dess delområde. Landskapsplanens uppgift är att fastställa områdesanvändningen och samhällsstrukturens principer och visa områdesreserveringar som hör till nationella eller landskapliga målsättningar eller områdesanvändning som berör flera än en kommun i en så bred utsträckning och noggrannhet att områdesanvändningarna kan sammanfogas.

Österbottens landskapsfullmäktige godkändes planen 15.6.2020. Planen vann laga kraft 11.9.2020.

Bild. 5. Utdrag ur landskapsplanen 2040. Planläggningsområdet anvisat med blå pil.

För hamnområdet finns olika beteckningar i landskapsplanen. Hamnområdet har dels anvisats med en grön triangel som anvisar området som ett rekreations-/turismobjekt, dels med beteckning för båthamn (VS). Längs Österövägen har en Riktgivande cykelled anvisats. Farleden ut från hamnen har även anvisats norrut.

3.1.3 Österbottens landskapsplan 2050

Österbottens förbund har gått in för en rullande planläggning och därför beslutade landskapsstyrelsen 28.9.2020 att påbörja uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2050.

Landskapsstyrelsen vid Österbotten förbund behandlade förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt möte 18.3.2024 och beslutade skicka begäran om utlåtande till myndigheter, organisationer och sammanslutningar. Dessa har möjlighet att ge utlåtanden om planförslaget fram till 19.4.2024.

Planläggningsområdet berörs av samma beteckningar som i Landskapsplanen 2040.

3.1.4 Generalplan

För området finns ingen gällande generalplan.

3.1.5 Detaljplan

För området finns gällande detaljplan för Hellnäs, godkänd i kommunfullmäktige 27.09.2001 § 102. Mindre ändringar i planen har blivit gjorda 2004 och 2009.

Planläggningsområdet är delvis oplanerat sedan tidigare. Befintliga hamnområdet har anvisats med LV-beteckning (Småbåtshamn / småbåtsplats). Utöver detta finns reservationer för badstrand (VV), rekreationsområden (VL) samt allmän parkering (LP).

Bild. 6. Utdrag ur detaljplanesammanställningen.

3.2 Baskarta

Över området finns en tidsaktuell baskarta i vektorformat uppgjord hösten 2019.

4. BEDÖMNING AV KONSEKVENSER

MBL 9 § - Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

”En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser”.

Delobjekten för bedömningen av konsekvenserna baserar sig på markanvändnings- och bygglagen. Enligt lagens 9 § och Markanvändnings- och byggförordningens 1 § bedöms i samband med utarbetningen av planen konsekvenserna för:

- 1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
- 2) jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
- 3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
- 4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.
- 6) utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

5. INTRESSENTER OCH SAKKUNNIGA

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet.

Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningsarbetet och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken (enligt MBL 62 §).

Som intressenter i planläggningsarbetet har följande definierats (enligt MBF 28 §):

- **Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet är åtminstone:**
 - Vörå kommuns förvaltningsenheter
 - NTM-centralen i Södra Österbotten (Närings-, Trafik- och Miljöcentralen)
 - Österbottens förbund
 - Österbottens museum
 - Österbottens välfärdsområde
 - Österbottens räddningsverk
 - Västkustens miljöenhet
 - Meteorologiska institutet
- **Områdets företag, lokala sammanslutningar och organisationer vars bransch berörs av planläggningsarbetet, bl.a.**
 - El- och teleoperatörer.
 - Kaitsor Byaråd

- Kaitsor samfälligheter
 - Vörå båtklubb
 - Hellnäs boendeförening rf.
- **Alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planläggningsarbetet:**
- Användare, innehavare, markägare och invånare i planläggningsområdet och dess influensområde.
 - Föreningar och sammanslutningar, vilkas verksamhetsområde eller intressegrupper planen kan ha konsekvenser för.

6. PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL

6.1 Planläggningens olika skeden

Planläggningsprocessen genomförs i fyra huvudsakliga skeden.

- 1) Inledningsskedet.** När frågan om planläggning har väckts ska detta meddelas så att intressenterna har möjlighet att få information om utgångspunkterna för planläggningen, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning. I inledningsskedet uppgörs PDB och framläggs till påseende. [Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till kommunen gällande PDB.](#) PDB kan uppdateras under planläggningsprocessen.
- 2) Beredningsskedet (utkastskedet).** Utgående från planens utgångspunkter och målsättningar uppgörs ett planutkast, som efter att det behandlats av planläggningssektionen framläggs till påseende under 14-30 dagar. Detta kungörs i kommunbladet, på kommunens anslagstavla och på kommunens internetsida. [Intressenterna kan då framföra sina åsikter om planen antingen muntligt eller skriftligt.](#)
- 3) Förslagsskedet.** Efter att planutkastet varit framlagt och de berörda myndigheterna samt andra intressenter har framfört sina åsikter, måste oftast planen justeras. Efter att planläggningssektionen har godkänt planförslaget för framläggning, framläggs det i 30 dagar. [Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning mot planförslaget till kommunstyrelsen.](#) Samtidigt begärs utlåtanden från myndigheterna. Om offentligt framläggande informeras genom kungörelse i Kommunbladet, på kommunens anslagstavla och på kommunens internetsida.
- 4) Godkännande.** Planen godkänns av fullmäktige. Beslut om planens godkännande kungörs i Kommunbladet och på kommunens internetsida. Dessutom sänds beslut om godkännande för dem som lämnat anmärkningar eller utlåtanden, om de så har önskat.

Besvär angående fullmäktiges beslut riktas till förvaltningsdomstolen. Efter att planen har vunnit laga kraft, informeras om detta på samma sätt som om beslut om godkännande.

6.2 Tidtabell

För projektet har följande riktgivande tidtabell utarbetats:

7. KONTAKTUPPGIFTER

Planläggningsarbetet förverkligas som ett samarbetsprojekt mellan Vörå kommun och Ramboll Finland Oy. Information om detta program och planläggningsprojektet fås av kommunens planläggare.

Vörå kommun

Vöråvägen 18, 66600 VÖRÅ
www.vora.fi

Kontaktperson

Planläggningsingenjör Mats Dahlin
tel. +358 50 347 1829
e-post: mats.dahlin@vora.fi

Ramboll Finland Oy

Teräsgränd 1-3 E, 65100 VASA
www.ramboll.fi

Kontaktperson

Gruppchef Jonas Lindholm, YKS-605
tel. +358 50 349 1156
e-post: jonas.lindholm@ramboll.fi

Planerare Joel Nylund
tel. +358 50 4068 466
e-post: joel.nylund@ramboll.fi